

РЕШЕНИЕ**№ 62**

гр. София, 22 август 2017 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, НАКАЗАТЕЛНА КОЛЕГИЯ, второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесет и втори февруари през две хиляди и седемнадесета година в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЖАНИНА НАЧЕВА

ЧЛЕНОВЕ: ГАЛИНА ЗАХАРОВА

ГАЛИНА ТОНЕВА

при секретар ..... ИЛИЯНА РАНГЕЛОВА ..... и с участието на прокурор..... НИКОЛАЙ ЛЮБЕНОВ ..... разгледа докладваното от съдия ЗАХАРОВА наказателно дело № 8/2017 г. по описа на ВКС, II отделение, като за да се произнесе, взе предвид следното:

Касационното производство е образувано на основание чл. 346, т. 1 от НПК по протест на прокурор от АП - гр. София срещу присъда № 26 от 19.10.2016 г. на Софийския апелативен съд (САС), наказателно отделение. 5 състав, постановена по ВНОХД № 889/2016 г. по описа на същия съд.

В протеста на прокурора са релевирани касационните основания по чл. 348. ал. 1. т. 1 и т. 2 от НПК - нарушение на материалния закон и допуснати съществени нарушения на процесуалните правила, като към ВКС е отправено искане на основание чл. 354, ал. 3, т. 2 и т. 3 вр. ал. 1, т. 4 от НПК да отмени въззивната присъда и да върне делото за ново разглеждане от друг съдебен състав.

В допълнение към касационния протест представителят на обвинителната власт твърди, че по делото били събрани безспорни доказателства, че подсъдимият Е. Ц. е извършил престъпното деяние, за което е обвинен. В мотивите си въззивният съд тенденциозно кредитирал изцяло защитната теза на подсъдимия, без да обсъди и анализира цялата доказателствена съвкупност. Възприетата от двете съдебни инстанции фактическа обстановка била идентична, но в резултат на допуснатите съществени процесуални нарушения въззивният съд формирал погрешни правни изводи за липса на съставомерност на извършеното деяние. Прокурорът е изложил съображения, че договорът за възлагане на управлението на лечебното заведение бил сключен със св. П. Р. за периода от 26.06.2007 г. до 26.06.2010 г. съгласно решение № 467, прието с протокол № 49/30.05.2007 г. на

общински съвет - Белоградчик. Вярно било, че кметът сключва договор с управителя на лечебното заведение, но след решение на общинския съвет, каквото липсвало в настоящия случай. С едноличното сключване на нов договор за възлагане на управлението на общинската болница след изтичането на мандата на св. Р. като управител, подсъдимият Ц. иззел правомощията на колективен орган. Той следвало да внесе в общинския съвет предложение за избор на нов управител или поне да уведоми за продължаването на договора с досегашния. Определянето на възнаграждението на управителя също било от компетентността на колективния орган. В този смисъл не били спазени нормативните изисквания, относими към съответната стопанска област, като еднолично били решени въпроси, които е следвало да бъдат съгласувани с общинския съвет като собственик на капитала на болничното заведение. Решаващата съдебна инстанция не взела предвид, че сключването на инкриминирания анекс от 01.10.2010 г. към договора за възлагане на управлението на лечебното заведение с д-р Р. било в условията на финансов дефицит. Според касатора било недопустимо при недостиг на средства кметът да увеличава многократно трудовото възнаграждение на управителя на болницата без провеждане на съгласувателна процедура с Общинския съвет. В този смисъл прокурорът счита, че в резултат на противоправното и виновно поведение на подсъдимия настъпила значителна щета за общинското дружество, формиращо собствен бюджет, независим от бюджета на общината. Ако съдът разсъждавал в тази насока, щял да достигне до различни прави изводи. Доводите на съда, че от деянието не били причинени никакви вреди, а „напротив, лечебното заведение продължило да функционира нормално и му били спестени, ако не вреди, то значителни затруднения при осъществяване на дейността“, са квалифицирани в протеста като нелогични и противоречиви, защото от една страна се приемало, че на лечебното заведение не били причинени никакви вреди, дори напротив, а от друга - такива били допуснати с оглед възможността болницата да продължи да функционира. С оглед обстоятелството, че подсъдимият Ц. не изпълнявал длъжността кмет за първи мандат, прокурорът намира, че той бил добре запознат с обхвата на своите правомощия (да изпълнява решенията на ОС), но целял да облагодетелства св. Р.. нанасяйки значителна щета на болничното заведение, поради което деянието било съставомерно по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26 от НК и от субективна страна.

По делото е постъпило възражение от подсъдимия Е. Ц., представляван от адв. Б., в което подробно са развити доводи за неправилност на мотивите на първоинстанционния съд.

В съдебно заседание на ВКС представителят на ВКП поддържа касационния протест на прокурора от САП по изложените в него съображения и предлага да бъде уважен.

Подсъдимият Е. Ц. и защитникът му адв. Б. молят ВКС да отхвърли протеста като неоснователен и да остави в сила въззивната присъда с оглед доводите, изложени в представеното по делото писмено възражение срещу протеста.

Адв. Н., процесуален представител на гражданския ишец МБАЛ „Проф. д-р Георги Златарски“, гр. Белоградчик, изразява становище за основателност на протеста.

Върховният касационен съд, второ наказателно отделение, след като обсъди доводите на страните и провери атакувания съдебен акт в пределите, очертани от чл. 347, ал. 1 от НПК, намери за установено следното:

По внесен срещу подсъдимия Е. Е. Ц. обвинителен акт първоначално е било образувано НОХД № 103/2014 г. по описа на Монтанския окръжен съд (МОС), като с присъда от 25.11.2014 г. той е бил признат за невиновен и изцяло оправдан по повдигнатото му обвинение за престъпление по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК. С решение № 64 от 05.03.2015 г. по ВНОХД № 79/2015 г. по описа на САС, НО, 3 състав, образувано по протест на прокурора, оправдателната присъда е била отменена и делото е било върнато на първоинстанционния съд за ново разглеждане от друг състав.

При второто разглеждане на делото с присъда от 11.05.2016 г., постановена по НОХД № 36/2015 г. МОС е признал подсъдимия Е. Е. Ц. за невиновен и е оправдал подсъдимия Е. Ц. по обвинението за престъпление по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 пр. 3 вр. чл. 26, ал. 1 от НК за това, че в периода 02.01.2008 г. до 01.10.2010 г. в гр. Белоградчик, обл. Видинска, при условията на продължавано престъпление, в качеството на длъжностно лице, заемащо отговорно служебно положение - кмет на община Белоградчик, превишил властта и правата си, с цел да набави за П. Н. Р. облага, като: 1) нарушил разпоредбата на чл. 9, т. 6 от Наредбата за общинските търговски дружества, общинските предприятия и за реда за упражняване на правата на собственост върху общинската част от капитала на търговските дружества (НОТДОПРУПСОЧКТД), приета с решение № 162/2000 г. на общинския съвет (ОбС) на гр. Белоградчик, като без разрешение на ОбС сключил с П. Н. Р. анекс от 02.01.2008 г. към договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 26.06.2007 г. и за периода от 02.01.2008 г. до 10.07.2010 г. увеличил възнаграждението на П. Н. Р. като управител от 300% на 400% върху средната месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, като набавил за нея облага в размер на 11 865,47 лева, представляваща надвзето трудово възнаграждение; 2) нарушил разпоредбите по чл. 37, ал. 1, т. 9, чл. 37, ал. 2, т. 1, чл. 48, чл. 49, чл. 51, ал. 1, т. 2 от Наредба за условията и реда за упражняване правата на собственост на община Белоградчик в търговски дружества с общинско участие в капитала, за участието на общината в граждански дружества и сдружения с нестопанска цел (НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ), приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС Белоградчик, чл. 63, ал. 3 от Закона за лечебните заведения (ЗЛЗ) и чл. 16, ал. 3 от Наредба № 9 от 26.06.2000 г., изм., ДВ, бр. 71 от 10.09.2010 г., за условията и реда за провеждане на конкурси за възлагане на управлението на лечебни заведения по Закона за лечебните заведения (Наредба № 9/26.06.2000 г. на МЗ), като без разрешение на ОбС сключил с П. Н. Р. договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г. и за периода от 10.07.2010 г. до 01.10.2010 г. и в договора за възлагане

на управление определил размера на възнаграждението й като управител в размер на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, вместо определената с договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ от 26.06.2007 г. 300 % върху отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, и сключил анекс от 01.10.2010 г. към договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г. и за периода след 01.10.2010 г. определил възнаграждението на управителя в размер на седемкратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната на съответния месец, вместо 300% върху отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, като набавил за П. Н. Р. облага в размер на 12 571,12 лева, представляваща надвзето трудово възнаграждение за периода, като набавената за П. Н. Р. - управител на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД облага е в общ размер от 28 860, 54 лева: надвзета брутна работна заплата 24 436,59 лева и начислени осигурителни вноски за сметка на работодателя 4 423,95 лева. и от това настъпили за МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД, респ. за община Белоградчик, значителни вредни последици в размер на 28 860, 54 лева.

Съдът е признал подсъдимия Е. Е. Ц. за виновен в това, че в периода от 10.07.2010 г. до 01.10.2010 г. в гр. Белоградчик, обл. Видинска, при условията на продължавано престъпление, в качеството си на длъжностно лице. заемащо отговорно служебно положение - кмет на община Белоградчик, не положил достатъчно грижи при осъществяване на възложената му работа, като превишил властта и правата си и нарушил разпоредбите по чл. 37, ал. 1, т. 9, чл. 37, ал. 2, т. 1. чл. 48, чл. 49, чл. 51, ал. 1, т. 2 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС Белоградчик, и чл. 16, ал. 3 от Наредба № 9 от 26.06.2000 г. на МЗ. изм.. ДВ. бр. 71 от 10.09.2010 г., като без разрешение на ОбС сключил договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г. и за периода от 10.07.2010 г. до 01.10.2010 г. и в договора за възлагане на управление определил размера на възнаграждението на П. Н. Р. като управител в размер на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, вместо определената с договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ от 26.06.2007 г. 300 % върху отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, и сключил анекс от 01.10.2010 г. към договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г. и за периода след 01.10.2010 г. определил възнаграждението на управителя в размер на седемкратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната на съответния месец, вместо 300% върху отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, и от това последвали значителни щети за МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД (понастоящем според регистрацията МБАЛ „Проф. д-р Георги Златарски“ ЕООД. гр. Белоградчик), в общ размер на 14 807,42 лева - 12 571, 12 лева надвзето брутно трудово възнаграждение от управителя на болницата д-р П. Р. и 2 236. 30 лева надвзети осигурителни вноски от работодателя, като престъплението е извършено умишлено и не съдържа

признаците на по-тежко такова, поради което и на основание чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 и чл. 54 от НК го е осъдил на две години лишаване от свобода и две години лишаване от право да заема длъжност в общинска администрация. На основание чл. 66, ал. 1 от НК съдът е отложил изтърпяването на наказанието лишаване от свобода за срок от пет години, считано от влизане на присъдата в сила. С присъдата МОС е осъдил подсъдимия Е. Е. Ц. да заплати на МБАЛ „Проф. д-р Георги Златарски“ ЕООД гр. Белоградчик, сумата от 14 807, 42 лева, представляваща обезщетение за претърпени имуществени вреди от деянието, за което подсъдимият е признат за виновен, ведно със законната лихва върху сумата, считано от 01.10.2010 г., както и сумата от 1 680 лева разноски по водене на делото, като е отхвърлил предявения граждански иск в останалата му част до пълния размер от 28 860, 54 лева като неоснователен. В тежест на подсъдимия Ц. са били възложени и направените по делото разноски, както и държавна такса върху уважената част на гражданския иск.

По жалба на подсъдимия Е. Ц. чрез защитника му адв. Б. срещу първоинстанционната присъда е било образувано ВНОХД № 889/2016 г. по описа на САС, НО, 5 състав, като с атакуваната пред ВКС присъда № 26 от 19.10.2016 г. на основание чл. 334, т. 2 и т. 6 от НПК въззивният съд е отменил съдебния акт на МОС в осъдителната част относно обвинението по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК. за което подсъдимият е бил осъден на две години лишаване от свобода с приложение на института на условното осъждане с определен изпитателен срок от пет години и на две години лишаване от право да заема длъжност в общинската администрация, в гражданската част досежно уважения граждански иск за сумата от 14 807, 42 лева ведно със законната лихва, считано от 01.10.2010 г., и по отношение на определената държавна такса и възложените разноски, като вместо това на основание чл. 304 от НПК го е оправдал да е извършил престъпление по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК, отхвърлил е изцяло предявения от МБАЛ „Проф. д-р Георги Златарски“ ЕООД, гр. Белоградчик, граждански иск, а на основание чл. 338 от НПК е потвърдил присъдата на окръжния съд в останалите ѝ части - по отношение оправдаването на подсъдимия по обвинението за престъпление по чл. 282, ал. 2, вр. ал. 1, пр. 3 вр. чл. 26, ал. 1 от НК и частичното отхвърляне на предявения граждански иск за разликата от 28 860, 54 лева до 14 807, 42 лева.

Касационният протест, с който е сезирана настоящата трета инстанция, е допустим от формална гледна точка - подаден е от процесуално легитимирана страна по чл. 349, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 253, т. 1 от НПК, в законоустановения от чл. 350, ал. 1 от НПК срок, срещу акт, подлежащ на касационна проверка съгласно чл. 346, т. 1 от НПК.

Разгледан по същество, касационният протест на прокурора е неоснователен.

Начинът на изготвянето му поражда за настоящата инстанция необходимост да изложи съображения по отношение на съдържанието му, за да се очертае отчетливо обсега на касационната проверка и да се предотврати произнасянето по невъзведени в закона касационни основания.

1. Първо, в протеста са диференцирани два касационни повода - по т. 1 и т. 2 на чл. 348, ал. 1 от НПК. Оплакването за допуснати процесуални нарушения поначало подлежи на приоритетно разглеждане, тъй като правилното и точно приложение на закона може да се обсъжда при законосъобразно в процесуален аспект установена фактология на деянието. Това възражение обаче е напълно неконкретизирано. Принципно е разбирането, че касационната проверка се ограничава до конкретната проблематика, посочена в протеста или жалбата. За разлика от контролираната инстанция по фактите, касационният съд не извършва всеобхватен служебен преглед на обжалвания съдебен акт, а съгласно чл. 347, ал. 1 от НПК се произнася единствено по въведените доводи, които трябва да са ясни и недвусмислено уточнени по съдържание. На л. 3 от допълнението към протеста прокурорът се е задоволил единствено да посочи, че по делото имало безспорни доказателства, че подсъдимият е извършил инкриминираното му деяние, че съдът тенденциозно кредитирал изцяло защитната му теза и не обсъдил и анализирал цялата доказателствена съвкупност. Тези декларативни твърдения не съставляват годно основание за касационна проверка, защото не са надлежно уточнени и мотивирани съгласно изискванията на чл. 351, ал. I от НПК. За да може да изпълни процесуалната си функция, протестът следва да е аргументиран в достатъчна степен - да конкретизира какви именно процесуални нарушения са допуснати, кои именно доказателства не са изследвани обективно, всестранно и пълно, кои доказателствени материали са останали необсъдени, кои са били пропуснати при анализа на доказателствата, в какво се е проявила „тенденциозността“ на съда при кредитирането на лансираната от подсъдимия защитна теза. След като самият касатор не е изяснил в какво точно се състои недоволството му от съдебния акт и не е изтъкнал конкретни доводи, които обосновават искането му. ВКС няма правомощия по свой почин и по собствено усмотрение да замести непълнотата на сезиращия документ. Изключения от това правило са процесуално допустими само в интерес на правосъдието, когато се касае до невъведени особено съществени нарушения, които накърняват базисни, конституционно защитени човешки права, каквито нарушения в разглеждания случай не са допуснати. Нещо повече, в тази му част протестът е вътрешнологически противоречив, защото от една страна се претендират нарушения при анализа на доказателствата, а от друга - еднозначно установената и от двете съдебни инстанции фактология всъщност не се оспорва. С оглед трайно възприетото в доктрината и съдебната практика положение, че касационната проверка не може да надхвърля рамките на доводите в жалбата, залегналото в протеста възражение за допуснати нарушения на процесуалните правила не може да получи подробен мотивиран отговор в настоящото производство. ВКС може само да обобщи, че САС е проверил първоинстанционната присъда в очертаните от чл. 314, ал. 1 от НПК предели, като в резултат на проверката си се е солидаризирал изцяло с установените от първата инстанция фактически положения. Основните факти, относими към преценката на обективната и субективна съставомерност на поведението на подсъдимия Ц., са правилно установени съобразно изискванията на чл. 13, чл. 14 и чл. 107, ал. 5 от НПК. а вътрешното убеждение на съда относно достоверността

на доказателствените материали е изградено при спазване на наказателнопроцесуалните норми, които регулират формирането му и гарантират неговата правилност. От съдържанието на мотивите на присъдата е видно, че въпреки безпротиворечивостта им. доказателствените източници са били аналитично обсъдени в контекста на цялостната доказателствена съвкупност, като ясно и недвусмислено са посочени основанията, въз основа на които те са кредитирани. Затова касационната инстанция счита, че изложената от състава на САС аргументация в пълна степен удовлетворява стандарта на чл. 339, ал. 3 вр. чл. 305, ал. 3 от НПК и към съдържанието на мотивите на присъдата не могат да бъдат отправени упреци.

Въз основа на наличната доказателствена маса въззивният съд е извел следните основни фактически положения, приети за относими към преценката на съставомерността на поведението на подсъдимия Е. Ц. (л. 45 - л. 47 от решението по ВНОХД № 889/2016 г. на САС):

В изпълнение на заповед № РД № 20-32/01.08.2000 г. на министъра на здравеопазването и решение № 137/22.06.2000 г. на ОбС в гр. Белоградчик било учредено МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД (понастоящем МБАЛ „Проф. д-р Георги Златарски“ ЕООД, гр. Белоградчик). Болницата била изцяло с общинско имущество (чл. 6, ал. 1 от Учредителния акт от 18.08.2000 г.), като от изключителна компетентност на едноличния собственик на капитала били решенията по избиране и освобождаване на управителя на болничното заведение, определяне на възнаграждението му. освобождаването му от отговорност след приемане на годишния отчет и баланса (чл. 11. т. 5 от Учредителния акт от 18.08.2000 г.). С решение № 162 по протокол № 19/2000 г. ОбС в гр. Белоградчик приел НОТДОПРУПСОЧКТД, в сила от 01.11.2000 г. Съгласно чл. 9 от тази наредба общината упражнявала правата си на едноличен собственик на капитала в ЕООД с общинско имущество с решение на ОбС, а в т. 6 било посочено, че с решение на ОбС се определяло възнаграждението на управителя и освобождаването му от отговорност след приемане на годишния отчет и баланс.

С решения № 430 и 431 по протокол № 47/28.03.2007 г. ОбС в гр. Белоградчик обявил конкурс за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“

ЕООД и утвърждаване на реда и условията за провеждането му и назначил комисия за провеждане на обявения конкурс. Конкурсът бил проведен, като комисията излъчила за позицията на управител св. д-р П. Н. Р.. С протокол № 49/30.05.2007 г. ОбС утвърдил решението на конкурсната комисия и с решение № 467 от същата дата упълномощил кмета (към момента св. Л. А.) да представлява общината при сключване на договора за възлагане на управлението на общинската болница със спечелилия кандидат св. Р.. По силата на сключения договор тя поела поста на управител на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД за периода от 26.06.2007 г. до 26.06.2010 г. В раздел IV, т. 1 от договора („Възнаграждения и други условия“) на св. Р. било определено трудово възнаграждение в размер на 300% от отчетената средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение.

След проведените през есента на 2000 г. местни избори в община Белоградчик за кмет бил избран подсъдимият Е. Ц., който встъпил и изпълнявал длъжността от 09.11.2007 г. до 04.11.2011 г. Със заповед № 1084/13.11.2007 г. той упълномощил св. А. А., заместник-кмет на общината, да го замества и изпълнява функциите на кмет в негово отсъствие. По силата на издадената заповед за упълномощаване на 02.01.2008 г. св. Алексиев подписал анекс към договора за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД, с който заплащането на управителя на болницата св. Р. било увеличено от 300% на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение.

През м. август 2009 г. ОбС Белоградчик, приел нова Наредба за упражняване правата на собственост на община Белоградчик в търговски дружества с общинско участие в капитала - НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС Белоградчик, съгласно чл. 37, ал. 2. т. 1 от която кметът следвало да прави пред ОбС предложение за избор на управители чрез конкурс, а управлението на търговските дружества с общинско участие се възлагало от кмета на общината след решение на ОбС (чл. 48).

След изтичането на срока на договора за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД, със св. д-р Р., на 10.07.2010 г. подсъдимият Ц. сключил с нея договор за възлагане на длъжността управител на болничното заведение, без въпросът да е бил обсъждан и решен от ОбС и без провеждане на нов конкурс за длъжността. С договора, както и с анекса от 02.01.2008 г., възнаграждението ѝ било определено на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение, което тя получавала до 01.10.2010 г. На посочената дата било обнародвано (ДВ. бр. 71/2010 г.) изменение на Наредба № 9/26.06.2000 г. на МЗ, съгласно чл. 16, ал. 3 от която заплата на управителите била определена в размер от 280% до 400 % от отчетната средномесечна брутна работна заплата на лечебното заведение, но не повече от седемкратния размер на минималната работна заплата за страната за съответния месец. На основание това нормативно изменение, отново без обсъждане от ОбС, на 01.10.2010 г. подсъдимият Ц. в качеството му на кмет на общината и управителката на болницата св. д-р Р. сключили анекс към договора за управление от 10.07.2010 г., с който трудовото ѝ възнаграждение било коригирано от 400% от средномесечната брутна работна заплата на лечебното заведение на седемкратен размер на минималната работна заплата за страната за съответния месец, каквото възнаграждение тя получавана до освобождаването ѝ от длъжността управител на 26.12.2012.

Според заключението на назначената от състава на МОС повторна съдебно-счетоводна експертиза за времето от 02.01.2008 г. (момента на сключване на анекса между заместник-кмета св. А. и св. Р. към договора за възлагане на управлението на общинската болница от 26.06.2007 г.) до 10.07.2010 г. (момента на сключване на договора за възлагане на управлението на болницата между подсъдимия Ц. и св. Р.) свидетелката получила брутно трудово възнаграждение „в повече“ в размер на 11 865,47 лева, а от работодателя били

„надвзети“ осигурителни вноски в размер на 2 187,65 лева. Щетата в общ размер на 14 053,12 лева била формирана от променения с анекса от 02.01.2008 г. размер на brutното трудово възнаграждение на управителката св. Р. (от 300% на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение). Със заключения от подсъдимия Ц. със св. Р. договор за възлагане на управлението на болницата от 10.07.2010 г. размерът на увеличеното (от 300% на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение) брутно трудово възнаграждение на управителката се запазил до 01.10.2010 г., когато бил сключен анексът между подсъдимия и св. Р. към договора за възлагане на управлението на общинската болница от 10.07.2010 г., с който възнаграждението на управителката било определено на седем кратния размер на минималната работна заплата за страната за съответния месец (вместо на 300% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение). Така от 10.07.2010 г. до освобождаването си от поста на управител на болницата на 26.10.2012 г. св. Р. получила брутно трудово възнаграждение „в повече“ в размер на 12 571,12 лева. а работодателят заплатил осигурителни вноски „в повече“ в размер на 2 236,30 лева. които суми съвкупно представлявали щета за болничното заведение в общ размер 14 807,42 лева.

Именно така изложените факти са били предмет на юридическо обсъждане от страна на предходните съдебни инстанции, като липсват обективни основания към установяването им да се предявяват претенции за процесуални нарушения.

2. Второ, самостоятелно възведеното от прокурора възражение за нарушение на закона по чл. 348, ал. 1. т. 1 от НПК свежда касационния контрол до проверка на съответствието на правните изводи с приетите за установени фактически положения. Протестът обаче е формулиран неясно и нееднозначно и по отношение на точната квалификация на инкриминираното като престъпно поведение на подсъдимия Ц.. На л. 4 от допълнението към касационния протест се твърди, че с оглед разширителното тълкуване на правомощията на кмета на общината въззивният съд достигнал до погрешни правни изводи за липса на съставомерност на деянието на подсъдимия по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК. В мотивната част на протеста обаче са залегнали твърдения, недвусмислено насочващи към приложим закон по чл. 282 от НК - че по делото били налице безспорни доказателства, че подсъдимият Ц. „е извършил престъпното деяние, за което е обвинен“ (л. 3 от допълнението) и че с поведението си е "целял да облагодетелства св. Р." (л. 4 от допълнението).

Съществено е да се акцентира, че приетите от МОС и САС и описани по-горе факти подлежат на правна интерпретация единствено на плоскостта на престъплението по чл. 219 от НК, и то не в цялост, а само досежно сключването на договора от страна на подсъдимия със св. д-р Р. за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г. и определянето с него на възнаграждението на управителя в размер на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение, както и относно сключването на анекса от 01.10.2010 г. за определянето на възнаграждението на управителя в

седемкратен размер на минималната работна заплата за страната за съответния месец. Това е така, защото с присъдата от 11.05.2016 г. по НОХД № 36/2015 г. на МОС подсъдимият Ц. е бил оправдан по обвинението по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1, пр. 3 вр. чл. 26, ал. 1 от НК, както и за деянията, касаещи сключването със св. П.Р. на анекс от 02.01.2008 г. към договора за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ от 26.06.2007 г., както и за първоначално инкриминирания период на продължаваното престъпление от 02.01.2008 г. до 10.07.2010 г., през който св. Р. получавала увеличено трудово възнаграждение на основание сключения анекс между заместник-кмета св. А. и св. Р. към договора за възлагане на управлението на общинската болница от 26.06.2007 г., с който размерът на възнаграждението ѝ е бил завишен от 300% на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение. Производството пред въззивната инстанция е било иницирано само по жалба на подсъдимия, като срещу оправдателните части на първоинстанционната присъда не е бил подаден протест. При това положение касаторът не може да се оплаква за пръв път пред касационната инстанция от нарушения в оправдателните части на първоинстанционната присъда. Българското наказателнопроцесуално законодателство не възприема т. н. "прескачащо" обжалване. Това означава, че касационната жалба, респ. протест, са допустими само ако съответната страна е упражнила правото си на въззивно обжалване или протест срещу акта на първостепенния съд. Участието на страната във въззивното производство в качеството на жалбоподател е необходима предпоставка, за да възникне за нея правото на касационна жалба. Неподалата въззивна жалба страна няма право на касационна жалба, освен ако с въззивния съдебен акт, постановен по жалба/протест на някоя от останалите страни в същото производство, не са нарушени нейни права и законни интереси. В случая правото на протест е ограничено до постановеното от САС оправдаване на подсъдимия и за престъплението по чл. 219, ал. 3 вр. ал. , вр. чл.26, ал. 1 от НК, по което са били квалифицирани включените в обвинението му деяния от 10.07.2010 г. и от 01.10.2010 г.

3. Трето, при внимателното проследяване на залегналите в касационния протест аргументи е видно, че прокурорът е оспорил правилността на изведените от САС правни изводи, като е избегнал всякаква конкретика по въпроса с кои именно „нормативни изисквания, относими към съответната стопанска област“ подсъдимият не е съобразил поведението си. С протеста обобщено е заявено, че кметът Ц. е „иззел правомощия на колективен орган“, като еднолично е решил въпроси, „които е следвало да бъдат съгласувани с общинския съвет като собственик на капитала на болничното заведение“ - че следвало „да внесе в ОБС предложение за избор на нов управител“ на болничното заведение или „да уведоми за продължаването на договора с досегашния“, както и да проведе „съгласувателна процедура“ с ОБС във връзка с определянето на възнаграждението на управителката. Тези възражения очевидно разкриват несъгласието на прокурора с оправдателните изводи на атакувания съдебен акт, без обаче да дефинират ясно позицията на държавното обвинение относно точните правила (законови и подзаконови норми), които подсъдимият не е спазил, и

вързката и отражението на неспазените изисквания върху законосъобразността на атакуваната присъда в обсъжданите оправдателни части.

По отношение на деянията по тези пунктове срещу подсъдимия Ц. първоначално е било внесено обвинение за престъпление по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК - за това, че превишил властта и правата си, с цел да набави за П. Н. Р. облага, като при сключването на договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г. и определянето с него на размера на възнаграждението на св. Р. като управител, и при сключването на анекс от 01.10.2010 г. към договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г., с който определил възнаграждението на св. Р., нарушил разпоредбите по чл. 37, ал. 1, т. 9, чл. 37, ал. 2, т. 1, чл. 48, чл. 49, чл. 51, ал. 1, т. 2 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ. приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС Белоградчик, чл. 63, ал. 3 от ЗЛЗ и чл. 16, ал. 3 от Наредба № 9 от 26.06.2000 г. на МЗ. изм.. ДВ. бр. 71 от 10.09.2010 г., за условията и реда за провеждане на конкурси за възлагане на управлението на лечебни заведения по ЗЛЗ, от което за МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД, респ. за община Белоградчик, настъпили значителни вредни последици в размер на 28 860,54 лева.

Първоинстанционният съд е преквалифицирал посочените деяния по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК, приемайки, че подсъдимият умишлено не положил достатъчно грижи при осъществяване на възложената му работа, като превишил властта и правата си и нарушил посочените по-горе разпоредби, от което за МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД последвали значителни щети в размер на 14 807, 42 лева.

3.1. С оглед на това развитие на процеса първият основен въпрос, който втората инстанция е следвало да реши, касае допустимостта на преквалификацията на деянията на подсъдимия Ц. от престъпление по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК в престъпление по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК. На този въпрос въззивният съд е дал отрицателен отговор, аргументиран на л. 15 - л. 16 от мотивите със съществена разлика между двете престъпления по обект на правна защита и по съставомерни признаци, обуславяща необходимост от изясняване на коренно различни факти от предявените на подсъдимия при квалифицирането на дейността му като престъпление по чл. 219 от НК. В резюме - съставът на САС е приел, че осъждане на подсъдимия Ц. по този законов текст е недопустимо, тъй като се касаело до еднакво наказуеми престъпления, но при съществено изменение на обстоятелствената част на обвинението, без прокурорът да е повдигнал ново обвинение в хода на първоинстанционното съдебно следствие.

Настоящата инстанция приема за верен крайния извод на САС. макар и с корекция на изложената в атакувания съдебен акт мотивировка. Ясно е, че когато липсва съществено изменение на обстоятелствената част на обвинението, съдът е оправомощен да приложи закон за същото, еднакво или по-леко наказуемо престъпление без изрично изменение на обвинението от прокурора по реда на чл. 287, ал. 1 от НПК. Тази безусловна постановка изисква отначало да се разгледа процесуалния аспект на проблема за съпоставителната тежест на наказанията,

предвидени от съответните законови разпоредби, за да се прецени дали се касае за същото, еднакво, по-тежко или по-леко наказуемо престъпление. При констатация за необходимост от правоприлагане на закон за по-тежко наказуемо престъпление всякога се изисква съответна интервенция на прокурора по реда на чл. 287, ал. 1 от НПК. Отговорът на въпроса кое наказание е по-тежко е даден от ТР № 57 от 4.ХП.1984 г. на ОСНК на В(К)С. според което приложимият критерий за сравнение е предвидената в съответната разпоредба на Особената част на НК санкция. Когато предвидените наказания са от различен вид тежестта им се преценява с оглед последователността на подредбата им в чл. 37 от НК. В случай на наказания от един и същи вид, но с различен размер, по-тежко е наказанието, за което при еднакви минимума е предвиден по-висок максимум, а при еднакви максимуми - онова, което има по-висок минимум. С оглед тези указания на ОСНК на В(К)С, актуални и към настоящия момент, при съпоставянето на санкциите на чл. 282, ал. 2 от НК и чл. 219, ал. 3 от НК (в действащите към инкриминирания период 10.07.2010 г. - 01.10.2010 г. редакции) в се констатира, че чл. 282, ал. 2 от НК (Изм. - ДВ. бр. 28 от 1982 г., бр. 89 от 1986 г., бр. 75 от 2006 г.) предвижда наказание лишаване от свобода от една до осем години, както и възможност за постановяване на лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 6 от НК. а санкционната част на разпоредбата на чл. 219, ал. 3 от НК (Изм. - ДВ. бр. 75 от 2006 г., бр. 26 от 6 април 2010 г.) предвижда наказание лишаване от свобода от две до осем години, както и възможност за постановяване на лишаване от право по чл. 37, ал. 1, т. 6 от НК. Т. е. в разглежданата хипотеза не се касае до еднакво наказуеми престъпления. Престъплението по чл. 219, ал. 3 от НК е по-тежко наказуемо и, следователно, на основание чл. 287, ал. 1 от НПК осъществената от първоинстанционния съд преквалификация на деянията е процесуално недопустима поради отсъствие на инициатива за изменение на обвинението от страна на прокурора пред първата инстанция. В подобни случаи при бездействие на представителя на обвинителната власт съдебният състав е длъжен да ограничи произнасянето си единствено до обвинението (вкл. по юридическата му квалификация), повдигнато с обвинителния акт. След като обвинението за умишлена безтопанственост не е било надлежно повдигнато и предявено на подсъдимия с обвинителния акт или по реда на чл. 287, ал. 1 от НПК съдът не е разполагал с процесуална възможност да го обсъжда и да се произнася по виновността на подсъдимия Ц. за това престъпление. Няма спор нито в доктрината, нито в практиката на ВКС, че е недопустимо с оглед реалната и ефективна защита правата на подсъдимия за първи път със съдебния акт да му се вменява по-тежка правна квалификация на инкриминираното деяние извън обхвата на обвинителния акт. Пълноценното осъществяване на правото на защита изисква на подсъдимия да бъде осигурена възможност да се защитава както по фактите на обвинението, така и по правото - срещу съответния конкретен приложим закон. В разглеждания казус подсъдимият Ц. без съмнение не се е защитавал по обвинението за по-тежко наказуемата умишлена безтопанственост, като на практика е бил осъден от МОС по непредявено обвинение. Това особено съществено нарушение на чл. 287, ал. 1 от НПК, допуснато от първоинстанционния съд, правилно е било санирано от въззивния

съдебен състав чрез отмяна на първоинстанционната присъда в осъдителните ѝ части и оправдаване на подсъдимия по обвинението по чл. 219, ал. 3 от НК, за което е бил осъден.

3.2. В принципен план може да се обсъжда възможността за преквалификация на деянието в по-леко наказуемия основен състав на безстопанствеността по чл. 219, ал. 1 от НК. Не трябва да се абсолютизира, че преминаване от обвинение по чл. 282 от НК към безстопанственост е изначално недопустимо. При непредпазливо нарушаване или неизпълнение на служебните задължения, или превишаване на властта или правата (разбира се, при наличие и на останалите съставомерни признаци) длъжностното лице може да осъществи съставите на чл. 219, ал. 1 или ал. 2 от НК, макар и деянието му да не е съставомерно по чл. 282 от НК. Както правилно е отбелязал съставът на САС в мотивите на атакуваната присъда (л. 54 от ВНОХД № 889/2016 г.), подобна преквалификация е възможна, ако фактическите обстоятелствата на обвинението сочат на безстопанственост и деецът не е бил изненадан и е могъл да се защитава по тях. (В същия смисъл е и даденото задължително указание с ППВС № 7 от 23.XII.1976 г. по н. д. № 10/76 г., р. III, т. 1). В разглеждания случай обаче нито първоинстанционният съд, нито въззивният биха могли да приложат този закон за по-леко наказуемо престъпление без изменение на обвинението от страна на прокурора. САС с основание е констатирал, че е налице хипотеза на съществено изменение на обстоятелствената част на обвинението, преди всичко с оглед характеристиките на представното съдържание на дееца. Приетото от съдилищата поведение на подсъдимия Ц. не е в значителна степен несходно с описаните в обвинителния акт деяния по отношение на субекта, времето, мястото на извършването им, механизма на осъществяването им, юридическата формулировка на неспазените нормативни изисквания, последиците от несъобразяването им. Основната разлика се корени във фактите, очертаващи субективната страна на деянията. От субективна страна съставът на престъплението по чл. 282 от НК изисква кумулативното наличие на пряк умисъл и специална цел, докато безстопанствеността по чл. 219, ал. 1 от НК се осъществява по непредпазливост. Без значение е обстоятелството, че непредпазливостта се окачествява като по-лека форма на вината. Същественото е, че тя се обуславя от различни факти, докато в хода на цялото наказателно производство (включително и в протеста, с който е сезирана настоящата инстанция) обвинителната власт последователно е поддържала само и единствено твърдения за целенасочени действия на подсъдимия, ориентирани към неправомерно облагодетелстване на св. Р.. Факти, сочещи на проявено от него непредпазливо поведение, никога не са били изтъквани, като той обяснимо не се е защитавал срещу тях. Когато в хода на първоинстанционното съдебно следствие съществените правнорелевантни факти на деянието се променят, а прокурорът бездейства, съдът не може да приложи съответния материален закон директно с присъдата си, защото се касае до ново обвинение, което само прокурорът може да повдигне по реда на чл. 287, ал. 1 от НПК.

4. С оглед изведеното по-горе заключение за процесуална недопустимост на преквалификацията на деянията на подсъдимия Ц. от престъпление по чл. 282, ал. 2 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК в престъпление по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 вр. чл. 26, ал. 1 от НК поначало е безпредметно подробно обсъждане на залегналите в протеста твърдения за обективната и субективна съставомерност на осъществените от него деяния. За пълнота на изложението настоящият съдебен състав обсъди и този аспект от доводите на прокурора, тъй като въззивният съд приоритетно е разгледал несъставомерността на поведението на подсъдимия като „по-силно“ основание за оправдаването му (л. 55 - л. 60 от ВНОХД № 889/2016 г.).

Безстопанствеността по чл. 219, ал. 1 от НК се състои в неполагането на достатъчно грижи при ръководенето, управлението, стопанисването или запазването на поверено имущество или възложена работа, от които са последвали значителна повреда, унищожаване или разпиляване на имуществото или други значителни щети за предприятието или стопанството. Изпълнителното деяние се свежда обобщено до ненадлежно осъществяване на функциите на длъжностното лице - неизпълнение или нарушение на възложени задължения, или превишаване на властта или на правата му, които могат да са както нормативно установени, така също и да произтичат от естеството на самата работа, от житейски или общопризнати правила. Резултатът от осъществяването му се поражда не от непосредствено въздействие върху патримониума на стопанския субект, а е следствие от неправомерното поведение на дееца, несъобразено с действащите правни или обичайни правила на стопанството.

4.1. При изследване на въпроса за обективната съставомерност на деянието централно значение се отдава на обстоятелствата, свързани с правата и задълженията на длъжностното лице, „и най-вече кои от тях не е изпълнил или нарушил“ (ППВС № 7/76 г. р. I. т. 2).

В разглеждания случай по делото няма спор, че в инкриминирания период МБАЛ „Белоградчик“ е било лечебно заведение с правно - организационна структура на еднолично търговско дружество с ограничена отговорност, с едноличен собственик на капитала - община Белоградчик, като ОбС е упражнявал правата на собственика като орган на местното самоуправление. Съгласно чл. 63. ал. 3 от ЗЛЗ. управителите на държавни и общински лечебни заведения и диагностично-консултативни центрове - еднолични търговски дружества се определят от собственика след конкурс за срок от три години, а условията и редът за провеждането на конкурса са регламентирани с наредба на министъра на здравеопазването - Наредба № 9 от 26.06.2000 г. на МЗ за условията и реда за провеждане на конкурси за възлагане на управлението на лечебните заведения. Договорът за възлагане на управление от 26.06.2007 г. (със срок на действие до 26.06.2010 г.) е бил сключен със св. П. Р. съгласно чл. 63, ал. 3 от ЗЛЗ, въз основа на проведен конкурс и решение по протокол № 49/30.05.2007 г. на ОбС, с което е било утвърдено решението на конкурсната комисия за определяне на спечелилия кандидат. Със сключването му между дружеството и управителя е възникнало мандатно правоотношение, като с договора са били конкретизирани правата и задълженията на страните, включително размера на възнаграждението на управителя, както и др. условия. Инкриминираният

на подсъдимия Ц. договор за възлагане на управлението на лечебното заведение от 10.07.2010 г. е бил сключен след изтичането на срока на договора от 26.06.2007 г., в хипотезата на чл. 63, ал. 4 от ЗЛЗ, уреждаща възможността „след изтичане на тригодишния срок договорът за управление или контрол може да бъде подновен за нов тригодишен срок". Цитираната разпоредба установява изключение от задължителното конкурсно начало, като има предвид „подновяване" на договора за управление със същия управител, без провеждане на процедура по конкурс. Тълкуване в противен смисъл (че и „подновяването" би следвало да се осъществява след конкурс по реда на чл. 63, ал. 3 от ЗЛЗ) обезсмисля необходимостта от съществуването на правилото на ал. 4 с оглед отсъствието на ограничения за последователни мандати на едно и също лице при избор по реда и условията на чл. 63, ал. 3 от ЗЛЗ.

По същността си сключеният от подсъдимия със св. Р. договор от 10.07.2010 г. представлява анекс, допълнително споразумение, последващо съглашение между същите страни, с което се изменя предишната договорена клауза относно продължителността на действието му. С него се удължава тригодишният срок на договора за възлагане на управление от 26.06.2007 г. без да се внасят промени на страните и на предмета на вече сключения договор, като установените в него основни параметри, регулиращи отношенията между страните по договора, не са преуредени изцяло и в пълен обем. С продължаването на договора не се променя обективното и субективно съдържание на породеното от договора правоотношение. Затова провеждането на конкурс не е поставено като необходимо условие за сключването на анекса, с който се продължава договорът за управление. След като не се касае до определяне на управител след конкурс и възлагане на управлението с друг (нов) договор за възлагане на управлението, сключването на анекса не е обвързано със специфичното и значимо при избора на управител изискване за провеждане на конкурс по чл. 63, ал. 3 от ЗЛЗ, респ. с правомощията на кмета по чл. 37, ал. 2, т. 1 (да прави предложение пред ОбС за избор на управител на дружеството чрез публичен конкурс) от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белградчик. Поради това настоящият съдебен състав се солидаризира с изводите на въззивния съд, че с инкриминираната си деятелност по сключване на договора за възлагане на управлението на лечебното заведение от 10.07.2010 г. със св. Р. подсъдимият Ц. не е пренебрегнал разпоредбите на чл. 63, ал. 3 от ЗЛЗ и чл. 37, ал. 2, т. 1 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белградчик.

ВКС не споделя обаче застъпеното от САС становище, че удължаването на срока на договора за възлагане в хипотезата на чл. 63, ал. 4 от ЗЛЗ е попадало в оперативните компетенции на кмета на общината. Разпоредбите на чл. 37, ал. 1, т. 9 и чл. 49 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белградчик, изрично уреждат правомощията на ОбС (по предложение на кмета на общината да избира управители чрез публичен конкурс, да определя възнаграждението им и да ги освобождава по реда и при условията, регламентирани в Наредбата: да избира управителите на едноличните търговски дружества с

ограничена отговорност по предложение на кмета на общината). Тези разпоредби, както и Учредителният акт от 18.08.2000 г. за създаване на търговското дружество (чл. 11, т. 5) недвусмислено определят изключителната компетентност на едноличния собственик на капитала - общината чрез ОбС, който упражнява правата на едноличния собственик на капитала в едноличните търговски дружества с общинско участие в капитала - да вземат решения по избиране и освобождаване на управителите на дружествата и по определяне на възнагражденията им. Съгласно чл. 34. пр. 2 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белградчик, тъкмо ОбС определя и компетенциите на кмета по управлението на еднолични търговски дружества с общинско имущество. Ясно са разграничени правомощията на кмета на общината, чието участие в процедурата по селекция и определяне на управител се свежда до отправяне на предложение до ОбС (чл. 37, ал. 2), а впоследствие - след гласуване и приемане на решенията за избор на управител и определяне на възнаграждението му - до сключване на договора за възлагане на управлението (чл. 48). Хипотезата на чл. 63, ал. 4 от ЗЛЗ за удължаване на срока на договора за възлагане на управлението без провеждане на публичен конкурс действително не е специално детайлизирана с НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белградчик, въпреки което и в тези случаи е приложимо общото изискване за наличие на съответно решение на ОбНС, който колективен орган е оправомощен да вземе решение да се упражни предвидената в чл. 63, ал. 4 от ЗЛЗ възможност за продължаване срока на договора за възлагане. Такъв извод се обуславя при съвкупния анализ на разпоредбите относно изключителната компетентност на ОбС в сферата на избора на управител и определянето на възнаграждението му и изчерпателно и изрично формулираните правомощия на кмета, които не предвиждат самостоятелната му компетентност по тези въпроси. С оглед на това настоящата инстанция счита, че формално при подписването на договора от 10.07.2010 г. подсъдимият Ц. е допуснал нарушение на чл. 48 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белградчик, тъй като го е сключил без съответно решение на ОбНС. (В този случай не се касае до превишаване на властта или правата на длъжностното лице, тъй като съгласно чл. 48 от Наредбата кметът поначало е оправомощен да възлага управлението на едноличните търговски дружества с ограничена отговорност с общинско имущество, като следователно е действал в обсега на задачите и функциите си, но по начин, несъобразен с нормативните изисквания - без да е налице съответно решение на ОбС). С определянето в договора от 10.07.2010 г. на възнаграждението на св. Р.. макар и в размер съгласно анекса от 02.01.2008 г. към договора за възлагане на управлението на МБАЛ „Белградчик“ от 26.06.2007 г. (400% върху отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение), подсъдимият е надхвърлил компетентността си, като е осъществил действия от сферата на правомощията на колективния орган ОбНС, регламентирани от чл. 37. ал. 1. т. 9 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белградчик.

Последното се отнася и до сключването на анекса от 01.10.2010 г. към договора за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г., с който възнаграждението на управителя д-р Р. е било коригирано на седемкратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната на съответния месец. Независимо дали се касае до увеличаване или до намаляване на размера на възнаграждението, както и въпреки обстоятелството, че корекцията е била мотивирана от привеждане на размера на възнаграждението в съответствие с изменението на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 9/26.06.2000 г. на МЗ с ДВ, бр. 71 от 10 септември 2010 г., определянето на възнаграждението на управителя е дейност от компетентността само на ОбС, като нормативната база не регламентира изключения от правилото на чл. 37, ал. 1, т. 9 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белоградчик.

В чл. 51, ал. 1, т. 2 от обсъжданата наредба наистина буквално е формулирано, че в договора за управление „се определят“ размерът на възнаграждението на управителя и начинът му на плащане. Обстоятелството, че след решението на ОбС управлението се възлага от кмета (т. е. нормативно му е делегирано правомощието да сключи договора за възлагане на управлението като представител на ОбС) не означава, че кметът разполага еднолично с компетентността да взема суверенно решение за възнаграждението на управителя и да установява размера му. Разпоредбата на чл. 51, ал. 1 не следва да се тълкува изолирано от всички останали разпоредби на НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белоградчик, утвърждаващи изключителното правомощие на ОбС да определя възнаграждението на управителите. Тази норма не учредява правомощия в полза на кмета, а регламентира задължителното съдържание на договора за управление - правата и задълженията на страните, отговорността им при неизпълнения, основанията за прекратяване на договора, включително и съществениите реквизити относно размера на възнаграждението на управителя и начина на плащането му. Тъкмо поради това подсъдимият незаконосъобразно е бил осъден от МОС за несъобразяване с посочената разпоредба, в каквата насока не се констатира никакви отклонения при изготвянето на инкриминираните документи.

Разпоредбата на чл. 49 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белоградчик, урежда правомощията на ОбС (да избира управителите на едноличните търговски дружества с ограничена отговорност по предложение на кмета на общината) и не е адресирана пряко към кметовете, поради което незаконосъобразно е инкриминирана на подсъдимия.

Напълно неоснователно е и твърдението на обвинителната власт за несъобразяване с разпоредбата на чл. 16, ал. 3 от Наредба № 9/26.06.2000 г. на МЗ, с която са фиксирани минималния и максималния праг на размера на възнагражденията по договорите за управление на управителите на лечебните заведения ЕООД - от 280 до 400 на сто от отчетната средна месечна брутна работна заплата в заведението, нарушения на които рамки не са били допуснати при сключването на нито един от договорите за управление и анексите към тях. С допълнението на цитираната разпоредба с ДВ, бр. 71 от 2010 г. е бил установен

допълнителен пределен лимит на размера на възнаграждението - „не повече от седемкратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец“, спазването на което ограничение е станало основание за сключването на инкриминирания анекс от 01.10.2010 г. към договора за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 10.07.2010 г.

Нарушението на чл. 9. т. 6 от НОТДОПРУПСОЧКТД. приета с решение № 162/2000 г. на ОбС Белоградчик, обсъдено от въззивния съд на л. 57 от ВНОХД № 889/2016 г., е било ненужно коментирано, тъй като се отнася до обвиненията, за които подсъдимият Ц. е бил оправдан още от първоинстанционния съд, и не е бил подаден протест от представителя на държавното обвинение (сключването на анекс от 02.01.2008 г. към договора за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ от 26.06.2007 г. между заместник-кмета св. А. и св. Р., с който размерът на възнаграждението ѝ е бил завишен от 300% на 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата на лечебното заведение, и периода от 02.01.2008 г. до 10.07.2010 г., през който св. Р. е получавала увеличеното трудово възнаграждение на основание посочения анекс).

На последно място, залегналите на л. 3 от допълнението към протеста доводи за задълженията на подсъдимия „да уведоми“ и „да съгласува“ с ОбС продължаването на договора с предишния управител, както и „да проведе съгласувателна процедура“ с ОбС при увеличаването на трудовото възнаграждение на управителя на болничното заведение не намират опора в нито един от релевантните актове, регулиращи служебната дейност на кмета при осъществяване на правомощията му във връзка със сключването на договорите с управителите на болнични заведения. Общожитейските правила за добросъвестно изпълнение на възложените функции на съответното длъжностно лице биха могли да имат значение при липса на установени критерии и правила за осъществяване на дейността. В конкретния случай задълженията на подсъдимия в контекста на длъжматата от него грижа при осъществяване на посочената дейност са стриктно правно регламентирани и няма как да бъдат произволно замествани с изисквания, които нямат нормативна основа.

4.2. Констатациите на настоящия съдебен състав за допуснато от страна на подсъдимия формално несъобразяване с изискванията на чл. 37, ал. 1, т. 9 и чл. 48 от НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ. приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС в гр. Белоградчик, по никакъв начин не променят законосъобразния основен извод на САС за несъставомерност на инкриминираното поведение на подсъдимия Ц. по чл. 219. ал. 3 вр. ал. 1 от НК. Известно е, че фактът на нарушаване, респ. неизпълнение или превишаване на властта или правата, сам по себе си не обуславя автоматично наказателна отговорност за безстопанственост. Това престъплението е резултатно и съставът му се осъществява, само ако от ненадлежното осъществяване на функциите на длъжностното лице са последвали значителни щети за предприятието или за стопанството. В настоящия казус от несъобразяването на подсъдимия с разпоредбите чл. 37, ал. 1, т. 9 и чл. 48 от

НУРУПСОБТДОУКУОГДСНЦ, приета с решение № 260 от 03.08.2009 г. на ОбС гр. Белоградчик, не е произтекъл съставомерен резултат.

След изтичането на срока на договора за управление на св. Р. на 26.06.2010 г. тя не е могла да подписва необходимите документи за финансирането и въобще за функционирането на болничното заведение, да представя отчети, да подписва договор със здравната каса и пр. Без съмнение е съществувала обективна необходимост от определяне на управител. Нормативно регламентирани по основание и по размер разходи за възнаграждението му не са били неприсъщи за дружеството. Без значение кое лице персонално е заемало длъжността и независимо от финансовото състояние на дружеството, на управителя се е полагало възнаграждение в лимитираните от разпоредбата на чл. чл. 16, ал. 3 от Наредба № 9/26.06.2000 г. на МЗ граници - в размер от 280 до 400 на сто от отчетната средна месечна брутна работна заплата в заведението, като с допълнението на разпоредбата с ДВ, бр. 71 от 10.09.2010 г. е въведено допълнително ограничение „не повече от седемкратния размер на минималната месечна работна заплата, установена за страната за съответния месец“. С инкриминирания договор от 10.07.2010 г. заплащането на св. Р. е било фиксирано в пределите, очертани от чл. 16, ал. 3 от Наредба № 9/26.06.2000 г. на МЗ (в редакцията ѝ с изм. - ДВ, бр. 116 от 2002 г., изм. - ДВ, бр. 91 от 2003 г.) - 400 % от отчетната средна месечна брутна работна заплата в заведението, а впоследствие с анекса от 01.10.2010 г. размерът на възнаграждението ѝ е бил приведен в съответствие с изменението на чл. 16, ал. 3 на ЗЛЗ (доп. с ДВ, бр. 71 от 10.09.2010 г.), като е бил намален с 86 лева спрямо получаваното дотогава.

Изложените обстоятелства сочат, че изплащането на възнаграждение на управителя на болничното заведение не може да се окачестви като „разпиляване“ на имуществото на дружеството - от действията на подсъдимия Ц. по сключване на договора от 10.07.2010 г. не е последвало разходване на финансовия ресурс на дружеството за несвойствени и необичайни за дейността му цели; не е било допуснато противозаконно дублиране на функциите на управителя, нито недължимо заплащане за труд, който не е бил реално положен, нито са били надхвърлени регламентирани рамки на размера на възнаграждението. В същото време св. Р. е продължила да изпълнява дейностите по специалността си – анестезиолог, защото е била единствен такъв в болничното заведение, като не е получавала друго възнаграждение за така положения труд, извън определеното за длъжността на управител.

Настоящият съдебен състав споделя и съображенията на въззивния съд, залегнали на л. 54 и л. 59 от ВНОХД № 889/2016 г. във връзка с поддържания от обвинението незаконосъобразен механизъм на изчисляване на твърдяните щети на дружеството.

Със сключения от подсъдимия Ц. със св. Р. договор за възлагане на управлението на болницата от 10.07.2010 г. brutното ѝ трудово възнаграждение е било запазено в размера, определен с подписания от зам. кмета св. А. анекс от 02.01.2008 г., с който заплата на управителката е била увеличена от 300% на 400%

от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение. Св. Р. получавала трудово възнаграждение в този размер до 01.10.2010 г., когато бил сключен анексът между подсъдимия и св. Р. към договора за възлагане на управлението на общинската болница от 10.07.2010 г., с който възнаграждението на управителката било намалено до седемкратния размер на минималната работна заплата за страната за съответния месец. При тези данни въз основа на заключението на повторната съдебносчетоводна експертиза обвинението поддържа, включително и пред настоящата инстанция, че от 10.07.2010 г. до освобождаването си от поста на управител на болницата на 26.10.2012 г. св. Р. е получила брутно трудово възнаграждение „в повече“ в размер на 12 571,12 лева, а работодателят е заплатил осигурителни вноски „в повече“ в размер на 2 236,30 лева, т.е. че болничното заведение е било ощетено със сума в общ размер на 14 807, 42 лева. С това твърдение без основание се игнорира обстоятелството относно неовъзмездения труд, положен от св. Р. като единствен анестезиолог в болницата, респ. реализираните от това от болничното заведение икономии. Изчисленията на размера на щетата недопустимо са основани на предположението, че дължимото заплащане на св. Р. е възлизало на 300% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение, на която база са прецени съответно „надвзетите“ суми за трудово възнаграждение и дължимите от работодателя осигурителни вноски - разликата от 300% до 400% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение за периода от 10.07.2010 г. до 01.10.2010 г., а за периода от 01.10.2010 г. до 26.10.2012 г. - разликата от 300% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение до седемкратния размер на минималната работна заплата за страната за съответния месец. Неясно защо и във основа на какви критерии като изходна позиция за пресмятане на реалното трудово възнаграждение на св. Р. е възприета тъкмо стойността 300% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение. Произволно и в противоречие със събраните по делото доказателствени материали се презюмира, че възнаграждението на управителката е било валидно определено единствено с първоначалния договор за възлагане на управлението на МБАЛ „Белоградчик“ ЕООД от 26.06.2007 г., сключен от тогавашния кмет св. А.. Съгласно установените по делото факти (л. 45, л. 57 от ВНОХД № 889/2016 г.) посоченият договор е бил сключен при действието на НОТДОПРУПСОЧКТД, приета с решение № 162/2000 г. на ОбС Белоградчик, след утвърждаване от страна ОбС на решението на конкурсната комисия за излъчване на спечелилия кандидат св. Р. и упълномощаване на кмета (св. Антов към онзи момент) да представлява общината при сключване на договора за възлагане на управлението. Независимо, че и в тази наредба е било регламентирано изключителното правомощие на ОбС да определя възнаграждението на управителя (чл. 9. т. 6). размерът му - 300% от отчетната средна месечна брутна работна заплата за лечебното заведение, също е бил фиксиран по усмотрение на кмета, без да е налице решение на ОбС за определянето му в конкретен размер.

Отделен е въпросът, че обстоятелството за подновяването на договора за управление на св. д-р Р. за новия тригодишен срок е било известно на ОбС, тъй

като управителят на ЕООД е бил вписан в публичния Търговски регистър. Договорът от 10.07.2010 г. е действал за период над две години - до напускането на св. Р. на 26.10.2012 г., като по делото няма данни за това време собственикът на капитала на дружеството да се е противопоставил на действията на кмета Ц. по сключването на договора (като представител на ОбС при възлагането на управлението) и изплащането на възнаграждение на управителя и да ги е оспорил.

С оглед тези аргументи ВКС се солидаризира с решаващия извод на въззивния съд, че дори и при надлежно изменено обвинение поради отсъствието на щета инкриминираната по отношение на подсъдимия Е. Ц. деятелност от обективна страна не би могла да се субсумира под състава на престъплението безстопанственост по чл. 219, ал. 3 вр. ал. 1 от НК. Некоректно е залегналото в протеста възражение, че съдът допуснал противоречие в мотивите си, като, от една страна, приел, че на лечебното заведение не били причинени никакви вреди, а от друга - че такива били допуснати с оглед възможността болницата да продължи да функционира. Тази претенция се основава на изолираното, извън цялостния контекст на съдебния акт. тълкуване на залегналата на л. 59 от ВНОХД № 889/2016 г. фраза: „В настоящия случай деянието дори не носи белези на общественоопасно такова, от него не са причинени никакви вреди, напротив, лечебното заведение е продължило да функционира нормално и са му спестени, ако не вреди, то значителни затруднения при осъществяване на дейността“. С употребения израз съдът е обобщил категоричното си становище за отсъствието на обективен признак от състава на безстопанствеността - значителните щети. Използваният не съвсем удачен словесен изказ не разколебава по никакъв начин убеждението на съдебния състав за несъставомерност на инкриминираното деяние, което е подробно, последователно и безпротиворечиво обосновано в мотивите на проверяваната присъда.

Водим от изложените съображения и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 от НПК. Върховният касационен съд, второ наказателно отделение,

Р Е Ш И :

ОСТАВЯ В СИЛА въззивна присъда № 26 от 19.10.2016 г., постановена по ВНОХД № 889/2016 г. по описа на Софийския апелативен съд, НО, 5 състав.

Настоящото решение не подлежи на обжалване и протестиране.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.